Anul XVL.-Nr. 173 — 8 Pagini — EXEMPLARUL { In ţară 3 lei / în străinătate 6 lei } — 8 Pagini — Vineri 29 Iulie 1927

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA INTREAGĂ
TELEGRAFICE şi TELEFONICE
Redactia si Administratia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE — IN ŢARA — STRAIN. Lei 200 | 3 Luni | 460; „ 380 | 6 „ | 880; „ 750 | 12 „ | 1700. Pe lună 80 lei

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călătoriilor" Câte 220 lei în ţară 440 lei în străinăt. pe un an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN — Director: STELIAN POPESCU

TELEFON: Direcţia 313/72—354/54 Administratia 313/71 Secretariatul de Redacţie 356/43 Redacţia: Coresp. cu provincia 303/98—335/31

Haimanalele Bucureştilor

Autorităţile sunt din nou în căutarea autorilor unei fioroase crime, săvârşite în Capitala ţării, în plină zi şi într'un moment când animaţiunea era în toiu.

Dările de seamă comunicate până în momentul de faţă nu cuprind, încă, niciun indiciu arătând că urma criminalilor ar fi fost descoperită sau măcar întrevăzută cu probabilitate.

Ca încă în vreo câteva rânduri până azi, autorităţile fac investigaţiuni în gol, în aşteptarea unui element care să-i îndrumeze pe calea cea dreaptă.

Să nădăjduim că acest element nu va întârzia să fie descoperit şi că el va ajuta sforţările lăudabile ce se depun în ceasul de faţă, făcându-le să ducă la un rezultat de două ori mulţumitor.

Descoperirea ucigaşilor, — ancheta pare a fi stabilit că e vorba de opera a cel puţin doui inşi — va însemna, în primul rând, trimiterea la ocnă a unor bestii, — pentru cari unii din noi, personal, avem încă odată regretul că pedeapsa cu moartea nu e prevăzută în legislaţia românească.

Pe de altă parte, prestigiul autorităţii puse să vegheze la garantarea vieţii, avutului şi liniştei cetăţenilor, este din nou angajat, direct, în acest asasinat săvârşit de necunoscuţi.

*

Să dorim în mod sincer ca criminalii să fi fost descoperiţi şi prinşi, înainte chiar ca aceste rânduri să fi văzut lumina tiparului.

Ar fi o consolaţie şi o satisfacţie pentru toată lumea.

Ori în ce zi s'ar produce însă arestarea lor, o chestiune rămâne în picioare, făcând absolut necesar un corectiv.

Crima s'a săvârşit la Obor, în acea margine de Capitală unde, apaşii şi derbedeii de tot felul, şi-au făcut culcuş statornic.

Este absolută nevoie ca autorităţile să privească cu luare-aminte la haimanalele cari zi şi noapte umplu murdarele cafenele ce se ţin lanţ, în acea parte a oraşului.

Pentrucă, spre mirarea generală, sute de derbedei, — în acele cafenele sau în altele, prin alte părţi, — în vreme ce toată lumea e la o muncă oarecare, — ei dormitează cu o pereche de cărţi de joc dinainte şi poate şi cu cuţitul în buzunar...

Ca în toate domeniile, şi în domeniul profilaxiei sociale, prevenirea din timp a răului e preferabilă combaterii răului, în ceasul când el s'a produs.

Totul ne face să credem că autorii loviturii dela Obor, — descoperiţi astăzi, mâine sau mai târziu, — trebue să atragă luarea-aminte asupra nevoiei ce se simte ca ochiul autorităţii să stea atent deschis asupra lor şi, printr'o serie de măsuri energice, să le stârpească cuiburile.

Cea dintâi din aceste măsuri trebue, negreşit, să fie ridicarea lor, cu grămada, şi trimiterea la muncă...

Expediţie franco-americană de horticultură în Orient

Dr. Georges Porrault, şef horticultor şi botanist, din partea guvernului francez, şi d. Edward Thompson din Phoenix, Arizona, pregătesc în momentul de faţă la Paris, o expediţie spre a merge în Africa de Nord şi în Asia Mică în căutarea mai multor plante rare şi comune.

Expediţia e finanţată de William Boyce Thompson, cunoscutul bancher new-yorkez şi proprietar de mine în Arizona.

De mai multe săptămâni d. Thomnson călătoreşte prin Europa vizitând diferitele grădini botanice. D-sa a vizitat grădinile Kew din Londra, grădinile botanice din Stuttgart, unde a găsit cea mai rară colecţie de cactuşi din lume şi grădinile botanice din Paris. Zilele acestea d-sa va pleca împreună cu d. Porrault la staţiunea experimentală din Antibes, unde acesta din urmă e director şi de aci vor porni direct în nordul Africei şi apoi la plantaţiile de vii şi de fructe din Mesopotamia.

După ce vor fi ales plantele şi le vor fi îmbarcat pentru Washington, unde le vor transporta pentru transplantarea în deşertul Arizonei, făcut propriu culturei, se va putea şti în adevăr dacă aceasta e, — după cum se crede, — cea mai importantă întreprindere de horticultură în istoria recentă.

Dr. Porrault a petrecut iarna trecută pe proprietatea d-lui Boyce Thompson în deşertul Arboretum lângă localitatea Phoenix şi s'a convins că zarzărele, curmalele, smochinele, persicele şi strugurii din America n'au fost cultivate spre avantagiul lor până acum. Vorbind despre aceasta cu tânărul Thompson şi cu tatăl acestuia colonelul Thompson, cari erau de aceeaş părere, au hotărît împreună să facă încercarea de a aduce speciile cele mai bune din aceste fructe şi să le transplanteze în semi-deşertul văilor din Arizona.

Plantele vor fi adăogate la numeroasele varietăţi, care se cultivă acum în vasta fermă experimentală a colonelului Thompson şi la Mesa în ferma universităţii din Arizona.

Toate plantele şi fructele din America sunt o adaptare a speciilor aduse din câmpia persană. Totuş până acum nu s'au transplantat fructe direct din sudul şi estul Mediteranei. Zarzărele, persicile, strugurii şi smochinele din Persia erau renumite acum 3000 de ani înainte de Christos şi se crede că ele vor putea fi, — făcându-se irigaţiile necesare, — cultivate în valea Arizonei. America va avea astfel în curând fructe cum n'a cunoscut vreodată.

Copyvight by the „Universul" and the N. A. N. A. all rights reserved.

Accidentul unui aviator englez

Londra, 27 (Rador). — *Locotenentul Champin, încercând să bată recordul de înălţime, a suferit un accident şi a aterizat cu aparatul în flăcări. Aviatorul a scăpat neatins. Aparatul de înregistrare a altitudinii a stabilit că performanţa aviatorului rămâne inferioară cu 560 metri recordului francez.*

In Turcia de azi

Cu ocazia vizitei la Constantinopol, preşedintele Mustafa Kemal, a fost salutat la intrarea în faimosul palat Dolma Bagce de soţia unui înalt dregător al Statului.

Un dictator al raţiunii

— Franţa a sărbătorit un an de guvernare a d-lui Poincaré. — Un omagiu lipsit de rezervele ce caracteriză pe oamenii fără simţ politic —

S'a împlinit un an de când Franţa, căutând omul capabil să-i consolideze situaţia economică, s'a adresat cu încredere şi speranţă d-lui Poincaré.

Marele om de stat a adunat atunci în jurul său personalităţi strălucite, şefi de grupări adverse, uniţi cu toţii în credinţa comună de a-şi servi ţara, şi astfel s'a alcătuit unul din cele mai impunătoare guverne din câte a avut republica.

După un an, Franţa respiră uşurată şi recunoaşte cu avânt munca formidabilă a primului ministru şi roadele ei mari. In parlament, toate grupările i-au adus omagii şi cel mai elocvent a fost al şefului socialiştilor. Cu prilejul acesta, reproducem articolul din „Le Temps", sinteză vibrantă a sentimentelor unei naţiuni recunoscătoare, unde oamenii cu ambiţii de conducători nu păcătuesc în primul rând prin lipsa simţului politic, care le interzice posibilitatea de a conduce.

„Miniştrii au avut fericita şi delicata inspiraţie să ofere d-lui Raymond Poincaré, preşedintele consiliului, un dejun amical spre a celebra aniversarea constituirei guvernului. Exact, ministerul s'a format la 23 Iulie anul trecut. D. Poincaré a fost însărcinat la 22 Iulie de preşedintele republicei să-l constitue. Intr'o zi, d. Poincaré a realizat acest tur de forţă să isbutească să-şi formeze guvernul, tur de forţă care ar fi unic, credem, în analele guvernelor destul de numeroase care s'au succedat sub a treia republică, dacă, la 1 Ianuarie 1912, tot d. Poincaré n'ar fi fost însărcinat să formeze primul său minister şi n'ar fi reuşit în aceeaş zi.

In toate grupările din Cameră şi Senat, în toate partidele din ţară — afară de socialişti şi comunişti — preşedintele consiliului a găsit îndată concursuri repezi şi devotate care mai mult i s'au oferit, decât au fost solicitate. Timp de doi ani se dibuise. Trebuia în sfârşit să se lucreze. Pentru o acţiune cugetată, destul de prudentă ca să nu compromită nimic, destul de îndrăzneaţă ca să nu neglijeze nimic, acest plebiscit de încredere, care datoreşte totul acestui lucru de nedefinit care se numeşte autoritatea morală, a scos numele d-lui Poincaré. Se vorbeşte mult de dictatură. Există dictaturi ale forţei, dictaturi ale numărului. Socialismul predică dictatura proletariatului. D. Poincaré a exercitat imediat, în Iulie 1926, în zăpăceala în care se găseau treburile publice, dictatura raţiunei. Este singura care se potriveşte cu o naţiune liberă.

Această dictatură a raţiunei, a exercitat-o îndată ce a recăpătat anul trecut puterea. A exercitat-o, o exercită faţă de colegii săi din guvern, faţă de membrii parlamentului, faţă de concetăţenii săi prin convingere. Nu ţine să impună soluţii tiranice. Are delicateţa să compare soluţiile posibile şi să ceară alegerea. Având deprinderea să probeze valoarea unei teze în faţa propriei sale judecăţi, ţine să verifice aceeaş valoare în faţa judecăţii celorlalţi. D. Charles Benoist, care rând pe rând admiră cu multă sinceritate inteligenţa d-lui Poincaré şi o suportă cu niţică nerăbdare, spunea despre el într'o zi când ea triumfa într'atâta, în cât îl copleşea: „Este Minerva eşind înarmată de sus până jos din creer".

D. Poincaré lua puterea anul trecut în împrejurări în care destinul îi îngrămădea dificultăţile cu o dărnicie care era o sfidare. Să n'amintim astăzi acele ceasuri penibile. Ca printr'o lovitură de baghetă magică dată de un vrăjitor, cele mai grave din aceste dificultăţi fură mai întâi înlăturate. Apoi, una câte una, într'o regulă frumoasă, altele se potoliră. N'ar fi drept să n'acordăm colaboratorilor pe care i-a grupat partea considerabilă ce le revine. D. Poincaré are arta de a fi, în mijlocul lor, regulatorul. Cutare dintre colegii săi, cu calităţi de altfel solide, ar avea tendinţa să se piardă în obscurităţi şi mărunţişuri? O rază de lumină, o vedere generală a d-lui Poincaré şi gustul de amănunte se uneşte îndată cu teza de ansamblu. Cutare altul, înzestrat cu darurile cele mai strălucite, ar avea pofta să-şi lase imaginaţia să escaladeze cerul şi să toarne o ploaie de imagini care-ţi iau ochii? Raţiunea practică a preşedintelui îl aşează cu picioarele pe pământ.

Cum s'ar putea să fie altfel? La darurile naturale găsite în leagănul său, d. Poincaré uneşte cunoştinţele adânci datorite muncii sale neobosite şi îndelungata experienţă dobândită în cursul unei cariere care a cunoscut toate sarcinile. Consilier judeţean, deputat, senator, a trecut prin diferite ministere. Literat, a fost de două ori ministru al instrucţiei publice şi al artelor. Patriot, de trei ori la externe. Hârşit în marele probleme financiare, de trei ori la finanţe. A fost preşedinte al republicei. Şi-a sfârşit mandatul după ce a străbătut tragedia războiului. A redevenit senator, preşedinte al consiliului. De câte ori s'au ivit momente grele, ţara l-a găsit totdeauna gata s'o sprijine cu braţul lui sdravăn. Nu se gândeşte să renunţe la guvern decât atunci când guvernarea nu mai este întovărăşită de dificultăţi şi nu oferă decât avantaje. In momentul acela, se dă la o parte în mod simplu. Se ştie dinainte că în zilele grele o va relua cu abnegaţie. Redat ocupaţiunilor sale particulare, îşi ia din nou fericit roba de avocat, condeiul de scriitor. Academician, scrie cu o puritate de diamant. Avocat, vorbeşte cu o claritate diafană.

Toate aceste merite, toate aceste virtuţi, toate serviciile pe cari le-a adus ţării timp de patruzeci de ani, pe care le-a înmulţit de un an, colegii lui au voit să le sărbătorească astăzi. In jurul mesei care-i aduna, vor fi de asemenea întrunite inimele tuturor francezilor cari se asociază cu ei la omagiul ce aduc francezului totodată ilustru şi modest, a cărui deviză va fi fost: „Să-mi slujesc ţara".

Unitatea credinţii şi Unirea Bisericilor

de dr. Grigorie Gh. Comşa
Episcopul Aradului

Creştinismul integral manifestat prin spiritul ortodoxiei tradiţionale, — îşi afirmă din ce în ce mai mult biruinţa. Sufletul eminamente religios simţeşte că omenirea trebue să opună un întreg mănunchiu de forţe liberalismului fără frâu şi destrucţiei moderne. Stăpânirea materiei trebue înlăturată, curentele subversive trebuesc înăbuşite.

Dar a lupta împotriva ideilor anticreştine, a răpune francmasoneria şi social-democraţia, înseamnă a duce un mare războiu sufletesc. Simţim că trebue închegat frontul unitar al creştinilor. Simţim că rivalităţile confesionale pun în discuţie, fac chiar problematice sforţări pline de râvnă dar isolate ale spiritului creştin.

Mântuitorul, înainte de patima sa, a adresat către Tatăl rugăciunea ca ucenicii săi *„să fie una"* (Ioan c. 17). Marele şi sf. Pavel preconizase: un Domn, o credinţă, un botez" (Efeseni c. 4). Dar creştinismul de azi nu se găseşte alcătuit din cinstitori şi devotaţi urmaşi ai divinei dorinţi de unitate. Totuşi vedem o licărire de nădejde în tendinţele de unire a bisericilor. Evident că această unire nu se poate decreta de pe azi pe mâine. Nu numai prin angajamente de ale congreselor confesionale se va putea determina realizarea adevărată a unităţii mult dorite. In special nu prin congrese prea generale, unde fiecare confesiune caută să-şi susţină mărturisirea ei de credinţă.

Fără îndoială e potrivit ceeace a făcut, de pildă, Sf. Sinod al României în sesiunea trecută, delegând doi reprezentanţi la congresul ce se va ţine la Lausanne în luna August. E frumos, în adevăr, ca noi să mărturisim acolo credinţa noastră sfântă, ortodoxă. Dar alţii vor face la fel. Pe urmă toţi vor veni acasă şi va continua să existe izolarea mută între confesiunile aceleiaşi ţări.

Socotim deci că unitatea credinţii şi unirea bisericilor se va putea mai uşor realiza prin inversarea metodei de lucru. De pildă, la noi în ţară, pe calea înfăptuirilor practice creştine să căutăm o apropiere între confesiuni. Atunci, apoi, la congresele generale viitoare ale bisericilor nu vom mai vedea spectacole ca şi la Stockholm şi în alte locuri, unde s'a deplasat de multe ori chestiunea, abordându-se probleme minoritare. S'a întâmplat că delegaţi din aceeaş ţară dar de confesiuni diferite au polemizat pe teren politic profan...

De aceea zicem: să începem înţelegerea cu cei aproape de noi; să dovedim că asperităţile confesionale minoritare pot fi netezite prin opera bisericii, sau cel puţin şi cu concursul ei. Căci altcum ne întâmpină ridicolul de a sta de vorbă cu protestantul din Sockholm şi a nu te cunoaşte cu cel din Bucureşti.

Scrisoarea Regelui Ferdinand I

remisă d-lui Preşedinte al Consiliului de miniştri în ziua de 15 Iulie 1927, cuprinzând ultima Sa dorinţă

— Defunctul Rege a comunicat această scrisoare şi d-lui Ministru al Casei Regale —

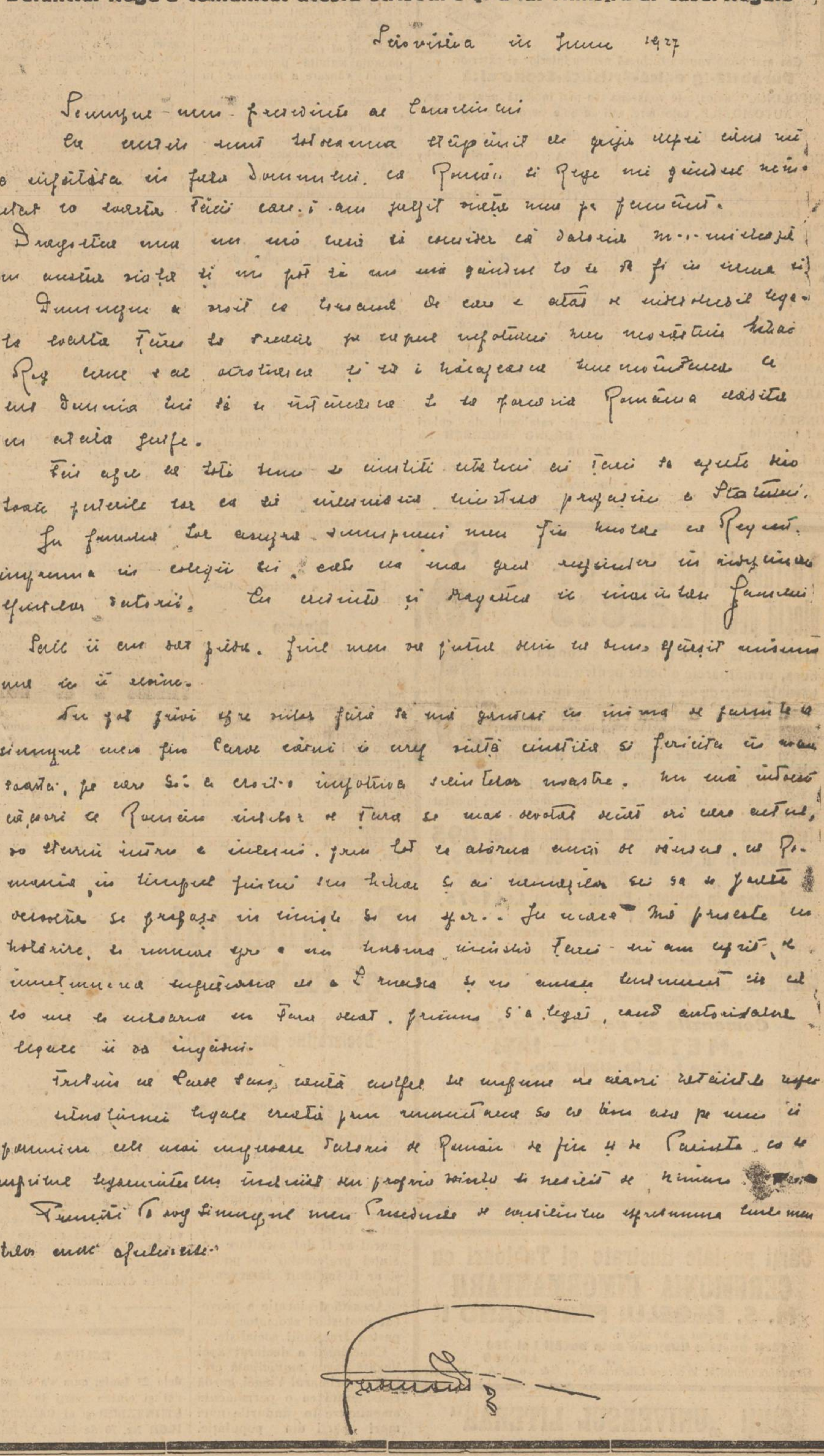

Scrovistea în Iunie 1927

Scumpul meu Preşedinte al Consiliului

[illegible]

Catastrofa din Venezuela

UN ORAŞ COMPLET INUNDAT

Paris, 26 (Rador). — ***Din Caracas se anunţă că inundaţii catastrofale au devastat regiunea de Sud a Venezuelei. Oraşul Saragua este aproape complet acoperit de apă.***

Austria va desfiinţa instituţia juraţilor

Viena, 26 (Rador). — *D. Seipel, într'un discurs, pe care l-a ţinut în Parlament, a declarat că dacă Parlamentul ar lua iniţiativa de a cere abolirea sau reforma instituţiei juraţilor, guvernul ar colabora la acea iniţiativă.*

Criticarea politicei economice a soc. petrolifere americane

New-york, 26 (Rador). — Intr'o declaraţie publicată prin intermediul reprezentantului său la New-York, sir Henry Deterding, administratorul companiilor „Royal Dutch Petroleum" şi „Shell Transport", atacă cu înverşunare politica începută de companiile „Standard Oil" şi „Wacuum Oil" faţă de petrolul rusesc. Sir Deterding declară că această politică de tovărăşie cu Sovietele este contrară umanităţii şi onestităţii comerţului. Sir Deterding întreabă de ce aceste două companii petrolifere nu vor să recunoască adevărul şi să declare că urmăresc câştigul bănesc prin orice mijloace, fără a se sinchisi câtuşi de puţin de restul lumii.

Cutremure în Austria

Viena 26, (Rador). — *Aseară, la ora 21,35, s'a simţit la Viena două cutremure. Zguduiri au fost înregistrate şi în oraşele Graz şi Linz, durând câteva secunde.*

Deputat german expulzat din Austria

Viena, 26 (Rador). — Deputatul german Pieck, arestat cu ocazia turburărilor din Viena, a fost expulzat din Austria.

Arestarea unui anarhist atentator

Paris, 26 (Rador).—„Le Matin" *anunţă din Buenos-Aires că anarhistul Rossigo, acuzat că ar fi săvârşit un atentat contra ambasadei Statelor-Unite, a fost arestat.*

Lucruri din toată lumea

UN PROPRIETAR LACOM. — Un oarecare Pietro Neroni din Roma, proprietar lacom, îşi exploata locatarii şi specula mizeria familiilor de la cari pretindea chirii exorbitante, cercând să eludeze recenta lege italiană asupra chiriilor. Din această cauză, a fost condamnat la patru ani exil într'o mică insulă situată în largul mării Siciliene. Mussolini nu se joacă de-a legea.

PRINŢUL DE GALLES IN CINEMA. — Prinţul de coroană al Angliei a jucat în filmul „Remembrance". De fapt rolul i-a fost simplu: a scris o scurtă scrisoare la o masă de scris. In schimb i s'a zmolit rău faţa şi i s'a pretins să ia o poză prea severă. Prinţul s'a supus cu resemnare, dar odată rolul sfârşit, s'a spălat repede pe faţă, ca să poată asista la recepţia dela palat a ducelui şi ducesei de York.

Societatea nu este decât desvoltarea familiei; dacă omul ese stricat din familie, stricat va intra în societate.

LACORDAIRE